

Instytut Biologii Ssaków
Polskiej Akademii Nauk
Białowieża

Warsztaty „Zróżnicowanie gatunkowe i genetyczne fauny plejstocenu i holocenu w Eurazji” w ramach corocznych spotkań Konsorcjum „Centrum Badań nad Fauną Plejstocenu Europy (CBFPE)”

Program

Środa, 17 maja 2017 r., sala konferencyjna IBS PAN w Białowieży,

ul. Waszkiewicza 1c, 17-230 Białowieża

8.30 – 9.15. Rejestracja uczestników

9.15-9.30. Powitanie uczestników i otwarcie warsztatów

9.30-11.00 Sesja referatowa

1. **Rafał Kowalczyk**, Emilia Hofman-Kamińska, Daniel Makowiecki, Glidas Merceron, Hervé Bocherens, Allan Cooper: Dlaczego żubry przetrwały masowe wymieranie megafauny?
2. **Adam Nadachowski**, Grzegorz Lipecki, Mateusz Baca, Jarosław Wilczyński: Wpływ klimatu i działalności człowieka na zmiany w rozmieszczeniu mamuta (*Mammuthus primigenius*) w Europie w MIS 2.
3. **Krzysztof Stefaniak**: Ewolucja, występowanie łośa i sarny w neogenie i czwartorzędzie Polski i Eurazji.

11.00-11.30 Przerwa

11.30-13.30 Sesja referatowa

1. **Karolina Doan**, Frank Zachos F, Barbara Wilkens, Jean-Denis Vigne, Natalia Piotrowska, Maciej Sykut, Anna Stankovic, V. Dimitrijević, Daniel Makowiecki, Nina Manaseryan, Bogdan Ridush, Vadim V. Titov, Katerina Trantalidou, Bogumiła Jędrzejewska, Krzysztof Stefaniak, Magdalena Niedziałkowska: Europa Południowo-Wschodnia jako centrum różnorodności genetycznej dla jelenia szlachetnego (*Cervus elaphus*).
2. Natalia Sawka-Gądek, Jarosław Wilczyński, Piotr Wojtal, **Sebastian Tarcz**: Historia populacji owcy domowej (*Ovis aries*) na terenie Małopolski na podstawie analizy fragmentów antycznego DNA.

3. **Magdalena Niedziałkowska**: Filogeografia łościa w Europie na podstawie analiz mtDNA współczesnych populacji oraz danych archeologicznych.

4. Emilia Rabiniak, Tomasz Strzała, Leonid Rekovets, **Paweł Mackiewicz**: Analiza kopalnego DNA rodzajów *Lepus* i *Ochotona* (Lagomorpha, Mammalia) z plejstocenu i holocenu Europy.

13.45-15.30 Przerwa obiadowa

15.30 - 17.30 Sesja referatowa

1. **Mateusz Baca**, Anna Lemanik, Danijela Popović, Adam Nadachowski: Historia ewolucyjna dwóch gatunków norników w późnym plejstocenie i holocenie. Rekonstrukcja reakcji populacji na zmiany klimatu z wykorzystaniem antycznego DNA i datowań radiowęglowych - pierwsze wyniki.

2. **Bogumiła Jędrzejewska (30 minut wykład)**: Biogeografia molekularna europejskich drapieżników.

3. **Adrian Marciszak**, Wiktoria Gornig, Grzegorz Lipecki, Katarzyna Zarzecka-Szubińska, Vlastislav Kaňa, Martina Robličková, Piotr Wojtal, Jan Wagner, Charles Schouwenbourg: Stepowy niedźwiedź brunatny *Ursus arctos priscus* Goldfuss, 1818 – ekomorf czy odrębny podgatunek - genetyka vs morfologia.

4. **Paweł Mackiewicz**, Mateusz Baca, Danijela Popović, Krzysztof Stefaniak, Adrian Marciszak, Mikołaj Urbanowski, Adam Nadachowski: Szacowanie czasów wymarcia niedźwiedzi jaskiniowych, *Ursus ingressus* i *U. spelaeus*.

18.30 Ognisko

Czwartek, 18 maja 2017 r. , sala konferencyjna IBS PAN w Białowieży

9.00-11.00 Sesja referatowa

1. **Elwira Szuma**: Ewolucja dolnego łamacza u lisa i pieśca.

2. **Magdalena Krajcarz**: Maciej T. Krajcarz, Hervé Bocherens: Frakcjonowanie izotopowe C i N pomiędzy kolagenem kostnym drapieżnika i jego ofiar – analiza subfosylnego legowiska lisa z Potoku-Senderek (pd.-wsch. Polska).

3. Mateusz Baca, **Danijela Popovic**, Hanna Panagiotopoulou, Adrian Marciszak, Magdalena Krajcarz, Agata Masłowska, Maciej T. Krajcarz, Adam Nadachowski: Czy pierwsze koty domowe dotarły do Polski już w Neolicie?

4. **Piotr Wojtal**, Jarosław Wilczyński: Drapieżniki w życiu codziennym łowców-zbieraczy z ostatniego zlodowacenia.

11.00-11.30 Przerwa

11.30-12.30 Sesja referatowa

1. **Zbigniew M. Bocheński**, Teresa Tomek, Krzysztof Wertz, Małgorzata Kaczanowska, Janusz K. Kozłowski, Adamantios Sampson: Szczątki ptaków w greckiej jaskini Sarakenos: kto ucztował i skąd to wiemy.
2. **Krzysztof Wertz**, Zbigniew M. Bocheński, Teresa Tomek: Komu gnije kość, czyli Weźmij czarno ptice... (eksperyment).

12.30 - 14.00 Informacja o złożonych projektach, propozycje nowych projektów i pomysłów badawczych, końcowa dyskusja, sprawy organizacyjne Konsorcjum CBFPE

14.15. - 15.45 Przerwa obiadowa

15.45. - 16.15. Zwiedzanie kolekcji zoologicznej IBS PAN

16.15 – 17.45 Spotkania robocze poszczególnych zespołów badawczych (opcjonalnie)

Piątek, 19 maja 2017 r.

9.00-13.00 Wycieczka do Białowieskiego Parku Narodowego.

Organizatorzy warsztatów i członkowie Konsorcjum CBFPE:

Instytut Biologii Ssaków PAN

Komitet Biologii Środowiskowej i Ewolucyjnej PAN

Instytut Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN

Uniwersytet Wrocławski (Zakład Paleozoologii i Zakład Genomiki)

Uniwersytet Warszawski (Ośrodek Badań Prekolumbijskich i Centrum Nowych Technologii)